

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : डिसेंबर – २०२३

प्रथम वर्ष

सत्र – १

विषय:- आधुनिक भारत – भारताचा स्वातंत्र्यलढा (HCG-101)

दिनांक: २०/१२/२०२३

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन) (४०)

१. इस्ट इंडिया कंपनीच्या साम्राज्यविस्ताराची माहिती द्या. या साम्राज्यवादास हिंदुस्थान का बळी पडला ?
२. १८५७ च्या उठावाची सुरुवात, विस्तार व पाडाव यावर टीप लिहा.
३. महात्मा फुलेंच्या कार्याचे वेगळेपण सांगा.
४. राष्ट्रसभेच्या निर्मितीची कारणे सविस्तर सांगा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३०)

१. महात्मा गांधींच्या कार्याचे मूल्यमापन करा.
२. भारताच्या स्वातंत्र्यलढ्यातील सशस्त्र चळवळीचे मूल्यमापन करा.
३. ब्रिटिशांची 'फोडा आणि राज्य करा' नीती स्पष्ट करा.
४. होमरूल आंदोलन म्हणजे काय ?
५. एकोणिसाव्या शतकातील सामाजिक सुधारणा चळवळीचे स्वरूप स्पष्ट करा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (३०)

१. इस्ट इंडिया कंपनीच्या कारकिर्दीतील सामाजिक बदल
२. १८५७ चा उठाव
३. दादाभाई नौरोजी
४. आझाद हिंद सेना

Translation in English

Sub: Modern India – India's Struggle for Freedom (HCG-101)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Give information about East India Company's expansion. Why did India fall victim to this imperialism?
2. Write a note on the beginning, expansion and suppression of the uprising of 1857.
3. Mention the uniqueness of Mahatma Phule's work.
4. Explain in detail the reasons for the formation of Rashtra Sabha.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Evaluate the work of Mahatma Gandhi.
2. Evaluate the armed movement in India's freedom struggle.
3. Explain the British policy of 'divide and rule'.
4. What is Home Rule movement?
5. Explain the nature of the social reform movement in the nineteenth century.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Social changes during the reign of the East India Company
 2. Uprising of 1857
 3. Dadabhai Nauroji
 4. Azad Hind Sena
-